

Abstrakt

VÝCHODISKA: Velice citlivé a podceňované téma je závislost na návykových látkách u zdravotnického personálu. Je zde nutný mezioborový přístup, zaměření na psychosociální i environmentální faktory podílející se na etiologii závislosti u zdravotnických pracovníků. Povolání nelékařských zdravotnických pracovníků vyžaduje práci s lidmi a odpovědnost za jejich životy, proto je důležité, aby tuto práci vykonávaly osoby, které jsou v psychické a fyzické pohodě pro vykonávání adekvátní kvality péče. I přes informovanost a probádanost syndromu vyhoření je jeho výskyt stále aktuálním problémem pomáhajících profesí. Projevuje se převážně jako reakce na pracovní stres (Kebza, Šolcová, 2004). Tento pracovní stres se poté může prolínat také do celkové kvality života (Křivohlavý, 2013). Častou berličkou ve fázích syndromu vyhoření bývá právě užití alkoholu, který vykazuje účinky antidepressiv, což se může za určitých situací rozvinout až v alkoholismus. (Ühlinger, 2009).

CÍLE: Výzkumným cílem této práce je určit souvislosti mezi mírou konzumace alkoholu, výskytem syndromu vyhoření a subjektivním hodnocením kvality života u nelékařských zdravotnických pracovníků pracujících v nemocničním zařízení.

METODY: Studie byla prováděna kvantitativní formou a realizována pomocí standardizovaných psychologických nástrojů: AUDIT test, dotazník WHOQOL-BREF a SMBM. Výběr souboru byl uskutečněn metodou záměrného (účelového) výběru, kdy byli vybrány osoby, které splňují námi dané kritérium (NLZP) a mají zájem se výzkumu účastnit. Výzkumný soubor zastupovalo 252 respondentů, jež jsou nelékařskými zdravotnickými pracovníky a pracující ve zdravotnickém zařízení. Pro analýzu dat byl využit Spearmanův korelační test a test analýzy rozptylu modelu.

VÝSLEDKY: U zkoumané populace vykazuje pouze 11% respondentů možné problémy působené alkoholem. S projevy syndromu vyhoření se v různém rozsahu potýká většina respondentů. Nezamítli jsme, že výsledky skóru dotazníku AUDIT a SMBM mohou být nezávislé. Stejně tak je tomu i u skóru AUDIT testu a WHOQOL dotazníku. Výsledky mohou být ale ovlivněny již nízkým výskytem problémů působených alkoholem.

ZÁVĚR: Naše dotazníkové šetření neprokázalo mezi zkoumanými jevy signifikantní korelaci, avšak tyto výsledky nevylučují, že se u základního souboru nelékařských zdravotnických pracovníků nevyskytují. Již u výsledků jednotlivých dotazníků nebyla prokázána přítomnost alarmujících obtíží, což mohlo být zapříčiněno neúčastí právě osob konfrontovaných s těmito problémy. Je nutné věnovat pozornost výskytu obtíží v těchto oblastech, pečovat o duševní i fyzickou stránku zaměstnanců i na úrovni systému zdravotnictví, jelikož se jedná o profesi zodpovědnou za lidské životy.

Klíčová slova: alkohol, závislost, syndrom vyhoření, kvalita života, nelékařští zdravotničtí pracovníci